

དེ་ལྟར་ཞུ་བའི་ཐུགས་བརྩིས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་  
དེ་ཞེས་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་  
མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་ཞུ་བའི་ཐུན་བཞེ་བཅེས་རིང་ལུགས་ལ་  
 རོ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཅོད་དེ་  
 མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་དགོས།

«ཐུལ་སྤྱི་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་ལས་འགལ་གྱི་སྤྱི་ལས་ཕྱགས་སྒྲོར་  
 གྱི་ཕྱོག་གཞི་» གྲུལ་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བར་རྗེས་དྲན་བྱས་པ།

མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་གྱི་ཚུལ་སྤྱི་གྲང་།

དར་ཆ་དམར་པོའི་དྲུས་དཔ་གྱི་ཚུལ་སྤྱི་གྲང་།

(1965 ལོའི་ཟླ་ 6 ཚེས་ 14 ལ།)

མི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བསྐྱུན་པ།

ཁྱི་ལོ་ 1965 ལ།

དབ་འདི་མི་དམངས་དབེ་སྐྱུན་ཁང་གི་ 1965 ལོའི་ཟླ་ 6 ལོའི་བར་གཞི་

1 ལོ་གཞིར་བབྱང་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལོ་ལོ་ལོ་

本书根据人民出版社1965年6月第1版版本翻译出版。

ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱི་བཟོ་བཅས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་པའི་འཐབ་  
ཚུང་དེ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་དགོས།

《ཀུལ་མྱེདི་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ལས་འགལ་གྱི་མྱེདི་ལམ་ཕྱགས་སྟེར་  
གྱི་ཕྱོས་གཞི་》མྱེད་ནས་ཁོ་གཉིས་འཁོར་བར་རྗེས་དྲན་བྱས་པ།

\*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བསྐྱུན་པ།

\*

1965 ལོའི་ཟླ་ 7 པར་པེ་ཅིན་དུ་ཐོག་མར་བཏུན་པ་

དང་པར་ཐངས་ 1 པོ་བཏབ་པ།

དཔེ་རིན་སྟར་ 9 |

དུས་ཚད་ནི་དངོས་གནས་མཚོགས་པོ་ཞིག་ཕྱིན་པཞུགས། གུང་གོའི་གུང་ཁུན་དང་  
གི་གུང་དབུང་ལུ་ཨོན་ལྷན་ཁང་གིས་«ཀྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་  
ལས་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་ཕྱོས་གཞི»ཟེལ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་གཉིས་དྲུག་ཕྱིན་པཞུགས།

ཀྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆུ་རིང་པོའི་ནང་་་  
ལོ་གཉིས་ནི་དུས་ཐུང་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རོན་གུང་དེ་ནི་འཐབ་ཅོད་ད་  
ཅང་རྩ་དྲུག་ཆེ་བའི་ལོ་གཉིས་དང་། འགྱུར་ཕྱོག་ད་ཅང་ཆེ་བའི་ལོ་གཉིས་དེད།

ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་ཉི་ལུ་ཞེས་རྒྱུས་གཙུག་པའི་སྤྱུ་གུང་གི་འགོ་བྱིད་པས་་་  
ཁྱོ་ཚས་སྤྱུ་གུང་གི་འཐུས་མིའི་ཚགས་ཆེན་ཐེངས་ཉི་ལུ་བ་དང་འཐུས་མིའི་ཚགས་ཆེན་  
ཐེངས་ཉེར་གཉིས་པའི་ཕྱོག་དུ་གཤན་འབེབས་བྱས་པའི་བཟོ་བཅོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་་  
ཕྱོགས་དེ། “ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་”དང་། “ཞི་བདེ་འགྲན་པ་སྤྱད་”། “ཞི་བདེ་བར་  
བཞུལ་”། “མི་དམངས་ཨོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་”། “མི་དམངས་ཨོངས་ཀྱི་དང་”བཅས་  
ཀྱི་སྤྱིའི་ལས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་སྤྱན་ཟེལ་དང་ལ་བཅོན་འགུལ་བྱེད་ཆེད་ཀྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁུན་་་་  
རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱན་མའི་ཁྱུང་འཆུབ་ཅིག་བསྐྱངས་པ་དེད། ཁྱོ་ཚས་  
གཙུག་ཁྲིམས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་སྐོ་ནས་གུང་གོར་དོ་སྐོལ་དང་། གུང་ཁུན་དང་ལ་དོ་སྐོལ།  
མི་དམངས་ལ་དོ་སྐོལ་བཅས་ཀྱི་དབུང་འཇུག་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དམག་དུང་ཞིག་བཟང་བ་  
དེད། ཁྱོ་ཚས་ཨོ་ལུ་ཁྱུང་གི་སྤྱན་ཟེལ་དང་ཁག་ལུ་སོ་སོའི་འཐུས་མིའི་ཚགས་ཆེན་ཕྱོག་  
མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་གར་སྤྱུག་ཕྱོ་ཕྱག་ཆོད་ཅིག་སྤྱོད་  
སྤྱན་བྱས་པ་དེད། ཁྱོ་ཚས་གུང་ཁུན་དང་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་ལ་བཞོད་འདོམས་

བྱས་ནས་ཀྱང་གོ་ཤིང་ཁྱད་ཁྱོད་དང་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གཞན་ལྟ་  
དག་ནམས་ལ་སྒྲི་ཏམ་ཆེན་པོས་སྒྲིན་འདྲིལ་བྱས་པ་རེད། གོང་གསལ་དེ་དག་ཐམས་  
ཅད་ནི་“སྤྱང་བྱི་ཉིན་ནག་སྒྲུག་པོ་ཡིས། མནན་ནས་ཐོར་ཞིག་འགྲོ་ལ་ཉི”ཞེས་པ་  
ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

ཀྱང་གོ་ཤིང་ཁྱད་ཁྱོད་དང་གི་ཀྱང་དབྱང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ 1963 ལོའི་ཟླ་ 6  
པའི་ཆེས་ 14 ཉིན་བརྟན་པའི་«ཀྱལ་སྤྱིའི་ཀྱང་ཁྱད་ཁྱོད་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་ལས་»  
ཡོགས་སྐོར་གྱི་ཐོས་གཞི་»དེས་གསར་བཞེད་དཔལ་འབར་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་ཏེ་ཉི་  
ལུ་ཞེ་ཞེ་ལྷོ་ལོ་བཅས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལས་ལྷན་པ་སྒྲུག་པོ་གཏོར་ནས་མར་ཁེ་སེ་ལེ་  
ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲངས་གཙང་གི་རང་བཞིན་སྤྱང་སྒྲི་བྱས་པ་རེད།

ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་གིས་བརྟན་པའི་«ཀྱལ་སྤྱིའི་ཀྱང་ཁྱད་ཁྱོད་ལུགས་ལས་འགུལ་  
གྱི་སྤྱིའི་ལས་ཡོགས་སྐོར་གྱི་ཐོས་གཞི་»དེ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་གིས་ 1963 ལོའི་ཟླ་  
3 ཆེས་ 30 ཉིན་ཚུར་བཤང་པའི་ཡི་གེའི་ལན་འདེབས་གིག་རེད། སྤྱི་ཀྱང་ཀྱང་  
དབྱང་གི་བཤང་ཡིག་ནང་དུ་དེང་རབས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་པོ་རབ་དང་རིམ་པ་  
ཞིག་གི་ཐད་ཀྱང་རིམ་ལྡན་པའི་སྒྲི་ནས་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་བརྟན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་  
དུ་ཀྱལ་སྤྱིའི་ཀྱང་ཁྱད་ཁྱོད་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་ལས་ཡོགས་ཀྱི་གནད་དོན་བརྟན་  
ཡོད་པ་རེད། ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་གི་སེམས་ལ་གནད་དོན་དེ་བརྟན་པ་ནི་ཡག་པོ་རེད་  
བསམས་ཡོད། ཀྱང་ཡིན་ཟེར་ན་སྤྱི་ཀྱང་གི་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ཉི་ལྷུ་པ་  
ནས་བཟུང་ང་ཚོ་དང་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་མཐའ་དག་བཅས་དང་  
སྤྱི་ཀྱང་གི་འགོ་བྱིད་པ་བར་གྱི་མི་མཐུན་པ་ནི་གནད་དོན་ཕྱེ་བྲག་པ་འདི་དང་དེའི་  
ཐད་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེང་རབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བཞེད་ཅུ་པའི་  
གནད་དོན་རབ་དང་རིམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ཅུ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་པ་རྟེ།  
ཀྱལ་སྤྱིའི་ཀྱང་ཁྱད་ཁྱོད་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་ལས་ཡོགས་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་པ་དེ་  
ཡིན་པའི་རྒྱུ་གིས་རེད། མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གི་ངོ་པོ་ནི་སྤྱི་དབྱེད་བཞིན་བཅོན་ཀྱལ་རིང་

རྒྱལ་ཁབ་དང་མ་ཅུ་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་ལྷན་ལོག་དུ་གནས་ཤིང་འཛམ་གླིང་མི་གྲངས་ཀྱི་  
 གསུམ་ཆ་གཉིས་ཟིན་པའི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་གསར་བཞེ་བྱེད་དགོས་མིན་དང་། སྤྱི་  
 ཚོགས་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་དུ་བརྒྱུད་ཟིན་ཞིང་འཛམ་གླིང་མི་གྲངས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཅིག་  
 ཟིན་པའི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་གསར་བཞེ་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་ཡིན།  
 དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་རིལ་པོ་དང་འཕྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་སྤྱི་  
 དང་ཆང་མས་ངེས་པར་དུ་བཅི་སྤྱད་བྱེད་དགོས་པའི་ཆེས་ཆུང་པར་གྱུར་པའི་ཆ་རྟོག་ལ་  
 ཐུག་པ་ཞིག་དང་ངེས་པར་དུ་ལག་ལེན་བརྟུན་དགོས་པའི་ཆེས་ཆུང་པར་གྱུར་པའི་ལས་  
 འགན་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན།

གྲང་གྲང་གྲང་དབྱང་གིས་«རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་  
 ལམ་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་གོ་སྐོར་གཞིའི་»ནང་མར་ཁོ་མོ་ལེ་ཉིན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གསར་བཞེ་  
 གཞུང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཕྲོངས་དང་། ལྷ་པ་བཅུ་པའི་གསར་བཞེ་ལྷན་མང་གི་འགོ་ལམ་  
 ལྷན་འཕྲོངས། 1957 ལོའི་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་དང་ 1960 ལོའི་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གསར་  
 བཞེ་ལྷན་རྒྱུ་འཕྲོངས་བཅས་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱུད་རིམ་ལྷན་པའི་སྐོར་ནས་  
 རྒྱུ་འཕྲོངས་ལྷན་པའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷན་དང་སྤྱིའི་ལམ་  
 ཕྱོགས་ཞིབ་དུ་དབྱེ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་དེ་དག་གིས་མར་ཁོ་མོ་ལེ་ཉིན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་རྒྱུ་  
 གཞུང་དང་འཕྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བཞེ་ལས་རྟོག་ལ་རྒྱུ་གཞུང་བྱས་  
 པའི་རོ་པོ་ཐེར་འདོན་བྱས་ཤིང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གི་འགུལ་  
 པ་དང་དེང་རབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བཞེ་གནད་རྟོག་རབ་དང་རིམ་པ་ཞིག་ལ་མར་  
 ཁོ་མོ་ལེ་ཉིན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དབྱེ་ཞིབ་དང་ལན་འདེབས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་  
 རྒྱུ་འཕྲོངས་ལྷན་པའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལམ་ཕྱོགས་དང་ཆ་པ་ནས་འགུལ་ལྷན་  
 གྱུར་པའི་མར་ཁོ་མོ་ལེ་ཉིན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་གྱི་  
 སྤྱིའི་ལམ་ཕྱོགས་ཤིག་བཏོན་པ་རེད།

གྲང་གྲང་གྲང་དབྱང་གིས་བཏོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལྷན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་

གྱི་སྦྱི་ལམ་ཕྱོགས་དེ་མཛོད་པ་སྐྱུ་ནས་བཤད་ན། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཨོངས་ཀྱི་འཕྱོར་  
 མེད་པ་རྣམས་མཉམ་འབྲེལ་དང་། འཛམ་གླིང་ཨོངས་ཀྱི་འཕྱོར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་  
 གཞི་ཉ་ཚུང་མཁན་མི་དཔངས་དང་གཉེན་གཞི་ཉ་ཚུང་མཁན་མི་རིགས་རྣམས་དང་མཉམ་  
 འབྲེལ་བྱས་ནས་བཅན་ཀླུ་ལ་རིང་ལུགས་དང་ཀླུ་ཁབ་ཁབ་གི་ལོག་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཁབ་ལ་ངོ་  
 སློབ་བྱེད་རྒྱ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། མི་རིགས་བཅིངས་འགོལ། མི་དཔངས་  
 དཔངས་གཅི། སྦྱོར་གས་རིང་ལུགས་བཅས་རྟོག་གཉེན་བྱེད་རྒྱ། སྦྱོར་གས་རིང་  
 ལུགས་ཀྱི་དབྱེད་ཁབ་ལ་མཉམ་འབྲེལ་དང་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ལོག་སྒྲིབ་ཕྱོགས་  
 འཕྱོར་མེད་གྲུ་ལ་རིམ་གྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བཞེ་ཨོངས་སུ་རྣམ་པར་ཀླུ་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ།  
 བཅན་ཀླུ་ལ་རིང་ལུགས་མེད་པ་དང་། མ་ཅུ་རི་རིང་ལུགས་མེད་པ། བཟུ་གཞོག་ལམ་  
 ལུགས་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་འཛིག་རྟོག་གསར་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

སྦྱི་ལམ་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཀླུ་ཁབ་ཁབ་གི་མི་དཔངས་ཀྱིས་མེས་མཉམ་ཐག་ཅད་དེ་བཅད་  
 རས་གསར་བཞེ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་ཡས་དང་འཕྱོར་མེད་གྲུ་ལ་རིམ་གྱི་འཛམ་གླིང་གི་གསར་  
 བཞེ་མཐར་ཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་ཡས་ཀྱི་སྦྱི་ལམ་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞི་ལོག་པར་མ་ཟད། ཀླུ་ཁབ་  
 ཁབ་གི་མི་དཔངས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་ནས་བཅན་ཀླུ་ལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་སློབ་  
 དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱད་སྒྲིབ་བྱེད་ཡས་ཀྱི་སྦྱི་ལམ་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞི་ཡིན། དེ་ནི་  
 གསར་བཞེ་རི་ཀླུ་ཁབ་མཐར་ཐུན་པ་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་ལ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡུན་གདན་  
 ཞིག་ཀྱང་ཨོང་ཐུབ་པའི་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱི་ལམ་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞི་ཡིན།

ཀྱང་གྲང་གྲང་དབྱེད་གི་«ཀླུ་སྦྱི་ཀྱང་ཁྱེད་རིང་ལུགས་ལས་འགྲུལ་གྱི་སྦྱི་ལམ་  
 ཕྱོགས་སྒྲོར་གྱི་ཐོས་གཞི་»དེ་ནི་ཅ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད།  
 དེས་དེད་རབས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བཞེ་གནད་རྟོག་གཞི་ཆེན་པོ་དབ་དང་རིམ་པ་  
 ཞིག་གི་ཐོག་ལ་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་དང་ཉ་ལུ་ཞེ་སྦྱི་ལོག་པའི་བཅོས་རིང་  
 ལུགས་བར་གྱི་དབྱེ་མཆམས་གསལ་པོ་ཞིག་བྱེ་ཨོང་ཅིང་། ཉ་ལུ་ཞེ་སྦྱི་ལོག་  
 བཅོས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་སློབ་གྱི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་རྒྱའི་ཐད་ལ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་

ཐོག་བྱས་ཆེས་དྲ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

«ཀྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁྱན་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་ལས་སྟུགས་སྐོར་གྱི་ཐོས་.....  
གཞི་»སྤེལ་བ་དེས་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་སྟོན་བྱེད་པའི་འཕལ་  
ཚོད་དེ་དུས་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་ཡོད་པ་མཚན་པ་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་  
གྲང་གོའི་གྲང་ཁྱན་དང་གིས་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་གྱི་སྤྱིའི་དང་གཞན་དག་  
དང་མཉམ་དུ་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ལ་མངོན་གསལ་གྱི་ཚོད་སྟེང་.....  
ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་སྟོང་གུན་ནས་སྟོན་ལན་ཆེན་པོ་བསྟོག་པ་རེད། དེ་ནི་མར་  
ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་དང་དེང་རབས་གྱི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་བར་གྱི་འཕལ་ཚོད་  
གྱི་ཁ་སྟུགས་འགྱུར་མཚམས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་.....  
རིང་ལུགས་དེ་བྱུང་བ་ནས་འཕེལ་བ་དང་བད་དེ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁ་སྟུགས་འགྱུར་  
མཚམས་ཤིག་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་ཆེས་གྱི་དེང་རབས་གྱི་བཅོ་  
བཙུན་རིང་ལུགས་གྱི་བསམ་པའི་ཁྲམས་རྒྱན་དེ་བྱུང་བ་ནས་འཕེལ་བ་དང་བད་དེ་ཐོར་  
ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁ་སྟུགས་འགྱུར་མཚམས་ཤིག་གྲང་ཡིན།

གྲང་གྲང་གྲང་དབྱང་གི་«ཀྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁྱན་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིའི་ལས་  
སྟུགས་སྐོར་གྱི་ཐོས་གཞི་»དེ་བྲབ་སྤེལ་བྱས་ཆེས་གྱི་ལོ་གཉིས་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཨོངས་  
གྱི་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་གྱི་སྤྱིའི་དང་དང་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་པ་.....  
ནམས་ཀྱིས་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་པ་དང་མངོན་གསལ་གྱི་ཚོད་སྟེང་  
སར་བྱུང་མཚུང་པའི་གཞི་ཁྱོན་ཆེན་པོ་དང་འཕལ་ཚོད་ཇ་དྲག་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་ལོ་.....  
གཉིས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ཁྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི་གཙོ་པོ་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་  
པའི་སྤྱུ་གྲང་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་འཕལ་ཚོད་བྱས་པ་དང་། ལྷི་མའི་ཁྲ་བ་བཅུ་དེ་གཙོ་  
པོ་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་མེད་པའི་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ལག་ལེན་བྱེད་.....  
མཁན་སྤྱུ་གྲང་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་གསར་བ་དང་འཕལ་ཚོད་བྱས་པ་ཡིན། འཕལ་ཚོད་གྱི་  
གོ་རིམ་ནི་ཉ་ལུ་ཞེ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་དེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་དམར་ཆེན་དུ་

ཐོན་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོན་ཞིག་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་ཞིག་ཡིན་ལ། བར་ཁེ་སི་  
ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་དེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་རྒྱལ་  
ཁ་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་ཞིག་གྱུང་ཡིན།

ལོ་གཉིས་རིང་གི་མངོན་གསལ་གྱི་ཅུད་སྐྱེད་དང་འཕལ་ཅུད་འདྲ་ཆེན་པོ་དེ་  
ནི་གཙོ་བོ་གནད་དོན་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

གནད་དོན་དང་པོ་ནི། གསར་བརྗེ་བྱེད་པའི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཡིན་  
ནས། ཡང་ན་གསར་བརྗེ་དང་འོག་བྱེད་པའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ཡིན་སྟེ། ང་ཚས་  
རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལུགས་ལས་འགལ་གྱི་སྤྱིའི་ལམ་སྟོན་གསལ་སྟོན་གྱི་ཐོས་གཞི་བཏོན་  
རྗེས་ན་ལུང་ལྷོ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ལས་«ལུང་ལེན་གྲང་ཁུན་དང་གི་གྲང་  
དབྱང་ལྷོ་ལེན་ལྷོ་ཁང་གིས་ལུང་ལེན་གྱི་དང་གི་ཅ་འཛུགས་རིམ་པ་ཁག་དང་གྲང་ཁུན་  
དང་ལེན་ལོངས་རྒྱལ་ལ་བཅང་བའི་ཁྲིམ་བསྐྱགས་ཡི་གེ»སྤེལ་དེ་སྟོབས་ལུགས་ལོད་  
ཆད་བཏོན་ནས་ཁོ་ཚོའི་“ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་”དང་། “ཞི་བདེ་འགན་བཟུང་”།  
“ཞི་བདེ་བར་བརྒྱལ་”། “མི་དམངས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་”། “མི་དམངས་ལོངས་ཀྱི་  
དང་”བཅས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལམ་སྟོན་སྤྱད་སྟོབས་བྱས་ཤིང་། ལུགས་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་གྲང་  
གོའི་གྲང་ཁུན་དང་དང་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་དང་གཞན་དག་ལ་སྟོན་  
འདྲིལ་བྱས་པ་རེད། ཁྲིམ་བསྐྱགས་ཡི་གེ་དེའི་ཕན་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་གི་གཞི་མར་ཁེ་སི་  
ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ལ་མཐའ་དག་ལ་མངོན་གསལ་གྱི་སྟོན་ནས་ན་ལུང་ལྷོ་སྤྱིའི་བཅོ་  
བཙུན་རིང་ལུགས་དེ་ཐེངས་འདྲི་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་སྤྱད་པར་མ་ཟད། ཁོང་ཚོར་རྒྱུད་  
རིམ་ལྷན་པའི་སྟོན་ནས་ན་ལུང་ལྷོ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལམ་སྟོན་ལ་  
དགག་པ་རྒྱལ་རྒྱུའི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་དབྱང་གཞི་ཡང་མཁོ་འདྲི་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ན་  
ལུང་ལྷོ་སྤྱིའི་བཅོ་བཙུན་རིང་ལུགས་ལ་ནི་ལྷོ་ཁང་ནང་གི་ལམ་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་མ་  
མཐའ་དེ་དང་འདྲ་བར་དང་གིས་སྟོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་པའི་“བདུད་འདྲེ་”དེ་སྤྱད་  
རྒྱུ་ལས་ཐུབ་པ་གཏན་ནས་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མར་ཁེ་སི་ལེ་

ཉིན་རིང་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་སྤྱད་དེ་ཉ་ལུ་ཞུ་བའི་ཐོ་བོ་.....  
བཅས་རིང་ལུགས་པ་དང་ཅོད་ཐོང་བྱས་པ་རེད། ཟླ་བ་བཅུ་ལྔ་རིང་ལ་ང་ཚོས་ཙམ་ཡིག་  
ཁག་དགུ་བྲིས་ཏེ་སྤུ་གུང་གུང་དབྱང་གི་ཁྲོམ་བསྐྱགས་ཡིག་གེ་དེར་དབྱང་གཤམ་བཟོད་...  
བ་ཡིན། ང་ཚོས་དེང་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་ཅ་རོན་གྱི་  
གནད་རོན་གལ་ཆེན་རབ་དང་རིམ་བ་ཞིག་གི་ཐད་ལ་རོན་དངོས་བྱངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་  
བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉ་ལུ་ཞུ་བའི་ལུས་ཐོག་ཏུ་གྱོན་པའི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་.....  
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་གོས་ཡོངས་རྒྱལ་ལུང་དེ་ཁོ་པའི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་...  
ང་ལོག་པའི་གདོང་རིས་དེ་གོ་མ་གང་མདུན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་...  
ཀྱི་མདུན་ཏུ་དམར་རྩིན་ཏུ་ཐོན་པ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན།

གནད་རོན་གཉིས་པ་ནི། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ནམས་དང་མཉམ་འབྲེལ་  
བྱས་ཏེ་མེ་ཁོ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་དེའི་རྒྱལ་ཁྲི་ནམས་ལ་ང་ཁོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་.....  
ནམ། ཡང་ན་མེ་ཁོ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་དེའི་རྒྱལ་ཁྲི་ནམས་དང་མཉམ་འབྲེལ་  
བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་ང་ཁོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྟེ། ཉ་ལུ་ཞུ་བའི་  
ཐོ་བོ་བཅས་རིང་ལུགས་པས་ཁྲོམ་བསྐྱགས་ཡིག་གེ་སྤེལ་རྩིས་ང་ལོག་དང་བྱུར་འཛོང་གི་...  
བྱ་སྤྱད་རིམ་བ་བསྟར་ཆགས་སྤིག་བྱས་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཆེས་མངོན་གསལ་དོད་  
བ་ཞིག་ནི་མེ་དབྱིན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དང་ཉ་མཚན་ཆའི་ཆོད་ལྷ་ཆ་ཤས་སྤིག་བཀག་སྡོམ་  
བྱེད་རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཉ་ལུ་ཞུ་བའི་ཐོ་བོ་བཅས་རིང་ལུགས་...  
པས་སྤུ་ལེན་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་  
དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན། ཞི་བདེར་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་  
བཅས་བྱུར་འཛོང་བྱས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཞེས་བ་ཞིག་རེད། གུང་གོའི་གུང་ཁྲན་  
དང་དང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་...  
དེ་དང་ང་ལོག་དང་བྱུར་འཛོང་གི་བྱ་སྤྱད་གཞན་དག་དམར་པོར་བཟུང་ནས་ཉ་ལུ་ཞུ་བའི་  
ཐོ་བོ་བཅས་རིང་ལུགས་པས་དམག་འབྲུག་གི་རྩོད་པས་ལུགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་...



རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་པས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ནས་  
 རྒྱལ་གཏོང་བྱེད་པ་དེ་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་རྒྱལ་གཏོང་བྱེད་པའི་བར་དུ་སྒྲེལ་བ་དང་། རབ་  
 སྤྱོད་ཐོག་ནས་ཁ་བྲལ་གཏོང་བ་དེ་ཙུ་འཇུགས་ཐོག་ནས་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་བར་དུ་སྒྲེལ་  
 ཏེ་གོམ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཐར་ས་མེད་པའི་ལམ་དུ་སྤྱིན་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འཕེལ་སྤངས་  
 རི་མགྲོགས་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་སུའུ་གུང་གུང་དབྱུང་གི་ཁྲིམ་པ་བསྒྲགས་ཡི་  
 བཅར་བརྩོན་རྒྱུ་དབྱུང་གཏམ་སྐྱོར་གྱི་ཚུམ་ཡིག་མང་པོ་དུང་བྲིས་མ་ཆར་བ་དང་།  
 སུའུ་གུང་གི་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཁ་བྲལ་གྲོས་ཚགས་ཆུང་ཆུང་དུང་འཇོག་མེད་མ་བྱུང་...  
 མོང་ལ་རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་རྒྱལ་གྱི་གར་སྤྲེགས་ཐོག་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བྱིན་པ་རེད།

ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་མེ་གོས་གཅོས་པའི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཅན་འཇུག་  
 ཀྱི་རང་གཤིས་དེ་གོམ་གང་མདུན་སྒྲོས་ཀྱིས་དམར་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པ་དང་། ཡ་སྤྱོད་དང་།  
 རྩ་སྤྱོད་། ལ་ཏིང་མེ་སྤྱོད་། ས་ཁུལ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་གསར་བརྟེན་  
 འཐབ་ཅོད་དེ་གོམ་གང་མདུན་སྒྲོས་ཀྱིས་མོང་དུ་འཕེལ་བ། རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་  
 པཅས་རིང་ལུགས་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་བར་ཐོར་ཞིག་དུ་སོང་བ། མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་  
 ལུགས་རྒྱན་མ་ཆད་བར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཅས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་...  
 བཏོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁན་རིང་ལུགས་ལས་འགལ་གྱི་སྤྱིའི་ལམ་སྤྲེགས་དེ་ཡང་དག་པ་  
 ཞིག་དང་། རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཁྲོལ་གྱི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པ་  
 དེ་དགོས་ཀལ་ཡོད་པ་ཞིག གུང་གའི་གུང་ཁན་དང་དང་སྒོ་མཐུན་མའོ་ཙུང་གི་དེང་  
 དཔས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་སྐྱོར་གྱི་ཉ་ཚུལ་རྣམས་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཉམས་ཆོད་  
 ཐེག་ཐུབ་པ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པའི་ར་སྤྱོད་གསལ་པོར་བྱུང་བ་རེད།

རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་སྤྲེགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིལ་བ་དེ་ནི་མར་ཁེ་སེ་ལེ་ཉིན་རིང་...  
 ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེས་རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་  
 པཅས་རིང་ལུགས་མེད་པར་གྱུར་བྱིན་པ་མཚན་གྱི་མེད་ལ། རྩ་ལུ་ཞལ་སྤྱི་པོ་  
 པཅས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཁྲོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཅོད་དེ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཆོག་པ་ཞིག་བྱུང་...

བཤད་མཚན་གྱི་མེད།

སྤྱི་ཤུ་གྲུ་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་གསར་བས་ཀ་མེད་ཏུ་ཐུག་གིས་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་  
འཐེན་བྱས་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་སྐྱ་ས་ད་འཇགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་བཟོ་བཅས་རིང་  
ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་ཆ་ཆང་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྱི་ཤུ་  
གི་འཐེན་མེད་ཆགས་ཆེན་ཐོངས་ཉི་ཤུ་བ་དང་། སྤྱི་ཤུ་གི་འཐེན་མེད་ཆགས་ཆེན་  
ཐོངས་ཉི་ཤུ་གཉིས་པ། སྤྱི་ཤུ་གི་ཆ་འཛིན་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་གདན་འབེབས་བྱས་པའི་  
ལས་ཕྱོགས་དེ་ནི་སྒོ་ན་ཆད་དང་། ད་ལྟ། སྤྱི་ཤུ་བཅས་གང་གི་སྐབས་སྤྱི་ཤུ་ཁོ་  
“སྤྱི་ནང་གཉིས་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཤུ་རིམ་པོའི་ཐད་ཀྱི་ཡོད་ན་མེད་ན་དང་གཞི་འགུལ་  
གཏོང་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཕྱོགས་” ① གི་གཞི་ཞུས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་རེད།  
ཤུ་གྲུ་གི་དང་སྤྱི་ཤུ་ཆ་བཟོ་གས་པ་མ་སྤྱི་ཤུ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་པའི་གསར་བཞི་བྱས་  
ནས་ལོ་ 47 འཁོར་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱི་ཤུ་གི་འགོ་ཁྲིད་  
པ་གསར་བས་ཀྱིས་སྤྱི་ཤུ་ཁྲིད་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་དང་། ཤུ་  
གྲུ་གི་སྤྱི་ཤུ་འཛིན་སྤྱི་ཤུ་གི་གནད་དོན་ཐོག་དུ་ཁོ་ཚོ་དང་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་བྱུང་བར་  
སྤྱི་ཤུ་ཆ་ཡང་མེད་ཅེས་ང་ཚོར་བཤད་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་སྤྱི་ཤུ་གས་ཐོག་དུ་འཇགས་རྒྱུ་  
ལྷ་བ་བཅུ་དང་གི་བྱེད་ལུགས་བྱེད་སྤྱི་ཤུ་གི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཚོ་དང་གས་གནས་དང་གནས་ན་  
ལྷུ་ཞུ་བཞི་ཀྱང་རྒྱུ་དེད་དེ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོས་ལག་ལེན་བྱེད་ལས་  
ནི་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་མེད་པའི་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་བཟོ་བཅས་རིང་ལུགས་ཡིན་པ་གསལ་  
པོར་མཚན་ཡོད་པ་རེད།

ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་སྤྱི་ཤུ་གས་ཐོག་ནས་རིམ་རྒྱུ་ཞུ་བཞི་སྤྱི་ཤུ་ཞུ་བཞི་སྤྱི་ཤུ་  
བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་བྱེད་ལས་ནི་ད་དུང་ན་ལྷུ་ཞུ་བཞི་བྱེད་སྤྱི་ཤུ་རྟེན་པ་དེ་དང་  
རེད། བྱེད་པ་དེ་ལ་ལ་མཚན་ཀྱི་གང་ཡང་མི་འདུག མར་ཁོ་སྤྱི་ཤུ་རྟེན་རིང་ལུགས་པས་

① སྤྱི་ཤུ་ཞུ་བཞི་རྟེན་རྒྱུ་ 1964 ལོའི་ལྷ་ 10 ཚེས་ 19 རྟེན་མ་སྤྱི་ཤུ་མང་ཆགས་ཆགས་ཆེན་ཐོག་བཤད་  
པའི་གས་བཤད་ནང་དུ་གསལ།

ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་ལྷང་བ་ནི་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཞིག་དང་  
 རྟེན་དབང་དུ་ལྷང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཚགས་ཀྱི་ལྷང་ཁྲངས་གཏིང་ཟབ་  
 མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤུ་ལེན་རྒྱལ་ནང་གི་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་པས་ཤུགས་རྒྱ་  
 ཡན་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱལ་བ་ལས་ལྷང་བ་ཞིག་དང་། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དུས་  
 ལས་ལྷང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་ནས་བརྟན་ཡོད།

ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་སྤྱི་དུས་ལྟེགས་ཐོག་དུ་འཛུགས་ཆེས་མི་ཉམ་སེམས་ཆེན་པོ་དེས་.....  
 མོས་པ་རིམ་བཞོན་གྱིས་སྤུ་ལེན་གྱི་དང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་གཞི་.....  
 འཕྲོག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤུ་ལེན་སྤྱི་ཚགས་ཐོག་གི་འཕྲོད་ལྷན་གྲལ་རིམ་པ་.....  
 གསར་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྤུ་ལེན་མི་དམངས་དང་འགལ་ཁྱུར་གྱུར་བའི་འཕྲོད་ལྷན་...  
 གྲལ་རིམ་གྱི་བྱུང་དབང་རིམ་གསལ་གྱི་གྱུར་པ་རེད། བྱུང་དབང་རིམ་གསལ་དེ་ནི་ཉ་  
 ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་ཚོགས་ཁག་གི་སྤྱི་ཚགས་ཀྱི་སྤང་གཞི་ཡིན་ཞིང་།  
 ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་ཚོགས་ཁག་ནི་བྱུང་དབང་རིམ་གསལ་དེའི་ཆབ་  
 སྤྱི་ཐོག་གི་ཆབ་བྱུང་མཁན་ཞིག་རེད།

སྤུ་ལེན་གྱི་བྱུང་དབང་རིམ་གསལ་གྱིས་ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་ཀྱི་འཕྲོད་ལྷན་དུ་  
 བ་དེ་ནི་ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཁོ་...  
 བའི་བྱུང་རྟངས་དེ་སྤྱི་ཚགས་ཆ་ཐག་ཆོད་པ་དང་བྱི་ངན་ཕྱོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན་.....  
 རྟེན་ལྟེ་ནང་གཉིས་ངལ་དང་། དམངས་འཁོན་གཉིན་གྲལ། འཁང་རས་ལས་བྱལ།  
 ཉན་ཁས་ཕྱོགས་བཞི་བརྒྱར་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ནས་དངོས་གནས་ཉི་མ་མི་འཁྲུལ་  
 བ་ཞིག་ལྷང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད། བཅོ་བཅོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་ཕྱོགས་ནི་དང་པོ་ནས་  
 འཁོར་ལོ་མོག་ཉ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་སྤྱི་པ་ཉ་རྒྱལ་ཅན་ཉ་ལུ་ཞལ་རྒྱལ་  
 འཁོར་ལོ་མོག་ཉ་དེའང་འབྱར་རེ་འབྱོར་རེ་བྱས་ནས་བདང་རྟེན་སྤུ་ལེན་གྱི་བྱུང་...  
 དབང་རིམ་གསལ་གྱི་དབང་རྒྱུར་གོ་གནས་ལ་འཛུགས་སྤང་མི་ཡོང་རང་ཡོང་རེད། ཉ་  
 ལུ་ཞལ་རྒྱལ་པོ་པཅས་རིང་ལུགས་སྤྱི་པའི་ལས་ཐོག་གི་...

བཀའ་ཤིང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སུའུ་ལེན་གྱི་བྱུང་དབང་རིམ་གསུམ་གྱི་ཁྲི་ལན་སྤྱད་  
སྒྲིབ་དང་། སྤྱི་མཐུན་ནས་བཟོ་བཅོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་སྒྲིབ་བྱེད་བསམས་  
ན་ངེས་པར་དུ་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་མཐར་སྐྱོད་བཟང་ནས་མི་གཞན་དག་ལག་ལ་ཞིག་བརྒྱུ་  
དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

རོན་དམ་དུ་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་འོ་ཆ་བྱེད་མཁན་འགོ་ཁྲིད་པ་གསར་བ་ནི་རྩ་.....  
ལུ་ཞུ་རྒྱུ་འོ་ཆ་སྤྱི་མཐུན་ཉིང་བ་དེ་དང་རེད། དེའི་སྟོན་གྱི་མི་སྒྲིབ་ཆ་བྱེད་ཀྱི་འོ་ཆ་  
བ་ནི་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་  
ཤུགས་ཆེན་པོས་མི་དེ་ལེན་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་མཁན་དང་ཤུགས་ཆེན་པོས་མ་ཅའི་རིང་.....  
ལུགས་རོ་ལངས་རྒྱལ་མཁན་ཁོ་ཆ་དང་མ་རེད་དམ། རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་  
ཤུགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་གོ་འོ་གྱུང་ཁན་དང་དང་མར་ཁྲི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུ་  
དང་གཞན་དག་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་མཁན་ཁོ་ཆ་དང་མ་རེད་དམ། རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་  
མཉམ་དུ་སྤྱི་ཚགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབྱེད་ཁག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྱུང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་  
ལག་ལ་ཁྲི་བྲལ་གཏོང་མཁན་ཁོ་ཆ་དང་མ་རེད་དམ། རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་མི་  
གོ་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ན་མས་ཀྱི་  
གསར་བརྒྱུ་འཐབ་ཅོད་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཁོ་ཆ་དང་མ་རེད་དམ།

ད་ལྟ་མི་སྒྲིབ་ཉིང་བ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པའི་དཀའ་གནད་  
ཅིག་ལྟགས་ཡོད་པ་ནི་ག་ལྟར་བྱས་ནས་དང་ཉིད་ལ་རྒྱན་ཆ་སྤྱི་མཐུན་གསར་བ་ཞིག་  
དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། ཁོ་ཆ་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་མཐར་  
སྐྱོད་བཟང་བ་ཡིན་པས་ན་དང་ཉིད་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བྱུང་བར་ཡོད་མདོག་བྱེད་ཆེད་  
བཟོ་ལྟ་བུར་ཟད་སྟོན་པ་དང་། གཞི་ཐབས་བྱུང་ཟད་མ་བྱས་དང་བྱས་རེད། རོན་  
ཀྱང་ཁོ་ཆ་རྩ་ལུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་སུའུ་ལེན་གྱི་འཕྲོད་ལྡན་གལ་རིམ་གྱི་བྱུང་.....  
དབང་རིམ་གསུམ་གྱི་ཆ་བྱེད་ཐོག་གི་ཆ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ན་ཁོ་ཆ་སྤྱི་མཐུན་.....  
དབང་རིམ་གསུམ་དེའི་ཁྲི་ལན་ཁོ་ནར་བསྒྲིབ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་དང་། བཟོ་བཅོས་

རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཅུ་པའི་གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ནི་...  
ལུང་ཞེས་སྐྱོད་དང་བྱང་པར་གང་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། དེའི་དབང་གིས་ཐུབ་པ་རྒྱུ་རིང་ལ་  
ཁོ་ཚོ་ཉིན་ལྷན་དེ་བཞིན་རང་བྱས་འགལ་བས་བྱབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་...  
འཛོལ་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།

ཁོ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གདམ་བཅོང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་གདམ་བཅོང་བར་གྱི་འགལ་བ་  
དེ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཐབས་མེད། ཁོ་ཚོས་དེ་རིང་འདི་འདྲ་བཤད་ཀྱང་སང་ཉིན་ཡང་  
དེ་འདྲ་བཤད་དེ་གཏུག་ཡིན་རུང་རང་གིས་རང་ལ་འགྲམ་ལྷག་གཞུག་གི་ཡོད་པ་རེད།  
ཁོ་ཚོས་མེ་མོ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ནི་“བཅན་འཇུག་པ་”དང་། “རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞུན་  
པོང་།” “དེང་རབས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་དང་བཅན་འཇུག་གི་སྒྲིབས་ལུགས་གཙོ་བོ་”  
བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཡང་ཁོ་ཚོས་ཡུའི་ཉན་ཞུན་གྱི་སྤྱིད་གཞུང་ནི་“སློ་རིག་  
གསལ་བའི་གྲས་”དང་“ཞི་འཇམ་བའི་གྲས་”ཡིན་པས་དེར་“དོན་དངོས་དང་མཐུན་”  
པའི་ཤོ་མ་རིམ་ཞིག་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཏེ་ཤོ་མ་གང་མདུན་སྒྲིམ་གྱིས་འཇམ་གྱིང་གི་ཆབ་སྤྱོད་  
གནས་ཚུལ་ལེགས་པོ་ཆོས་ཡོང་བའི་”① དེ་སྐྱོག་བྱས་ཆོག་ཅེས་བཤད་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་  
ཁོ་ཚོ་ནི་མེ་མོ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་...  
ཀྱང་། ཡང་ཁོ་ཚོས་སུའུ་ལེན་དང་མེ་མོའི་བར་ལ་“མཉམ་ལས་བྱེད་ཡུལ་ཏེ་ཅང་རྒྱ་  
ཆེན་པོ་ཞིག་”② ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་སྐབས་འགར་མེ་མོས་ཨོ་ནན་ལ་  
བཅན་འཇུག་བྱེད་པར་ཁ་རྒྱུང་གཏོང་གི་ཡོད་མོད། མོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་གཏུག་ཡིན་  
རུང་མཐར་གཏུག་ས་དེ་“སུའུ་མེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པོ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུའི་”ཐོག་ཏུ་  
བཞག་ནས་འཇམ་གྱིང་ཐོག་གི་གནད་དོན་མཐའ་དག་ཁོ་ཚོའི་“སུའུ་མེ་མཉམ་ལས་”ཀྱི་

① 1964 ལོའི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 5 ཉིན་སུའུ་ལེན་གྱི་《གསར་འགྱུར་ཆགས་བར་》ཐོག་བཀོད་པའི་དབྱེད་...  
གསལ་བའི་ཆོས་ཡིག་ནང་དུ་གསལ།

② ཀུ་ལུའི་སྤྱི་ཁོང་ཡིས་ 1964 ལོའི་ཟླ་ 12 ཚེས་ 7 ཉིན་མཉམ་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ཆེན་ཐོག་  
བཤད་པའི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་གསལ།